

HODNOCENÍ MAGISTERSKÉ PRÁCE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ UK

ŘÍZENÍ A SUPERVIZE V SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNICKÝCH ORGANIZACÍCH

Jméno autorky práce	Jitka Řeháčková
Název práce	Podmínky pro reflexivní praxi pracovníků oddělení sociálně právní ochrany dětí
Autor posudku – jméno	Mgr. Monika Čajko Eibichtová
Vedoucí práce	Mgr. Ing. Matěj Lejsal
Rok obhajoby	2019
Specializace: Řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích – Sociální práce	

1. Hodnocení volby tématu práce (relevance k oboru, originalita)	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Téma práce <i>reflexivní praxe pracovníků OSPOD</i> hodnotím jako velice aktuální a pro obor sociální práce relevantní. Autorka aktuálnost a relevanci tématu velice dobře obhájuje nejen prostřednictvím citovaných autorů, ale také své osobní zkušenosti a výstupů z empirické části předložené práce.				
2. Hodnocení formulace hlavního cíle práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Autorka formulovala 2 hlavní cíle své práce: Jedním cílem je nalézt odpověď na výzkumnou otázku: <i>Jakým způsobem sociální pracovníci OSPOD reflektují svoji práci, jaké mají k reflexi vnější zdroje a jaké překážky reflexi brání.</i> Rozdělení této otázky na 3 otázky, které se objevuje v empirické části práce je podle mého názoru ještě přehlednější. V každém je z mého pohledu hlavní cíl jasný a splňuje kritéria SMART. Tento první cíl práce zároveň vnímám jako dostatečný s ohledem na časové a prostorové vymezení.</p> <p>Druhý cíl – „<i>na základě výzkumu navrhnout (s vědomím omezené možnosti generalizace tohoto výzkumu) doporučení pro praxi, která by mohla mít potenciál reflexivní praxi v prostředí OSPOD podpořit</i>“ podle mého názoru zmíněná kritéria nesplňuje. Autorka zároveň tato doporučení nazývá hypotézami: „<i>Vzhledem k tomu, že závěry v této práci byly formulovány na základě kvalitativní metodologie, jedná se o hypotézy.</i>“ Domnívám se, že by druhý cíl mohl být prostě součástí zpracování a interpretace výsledků. Viz otázka k obhajobě.</p>				
3. Hodnocení provázanosti kapitol a struktury práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Předložená práce je velice přehledná a pro čtenáře srozumitelná. Práce je dle pokynů UK rozdělena do 3 základních částí – přehledové, metodologické a empirické. Jednotlivé kapitoly prezentované v každé části práce na sebe plynule a logicky navazují.				
4. Hodnocení práce se zdroji, včetně zahraničních(?), míra vyjasnění pojmů, teoretické zpracování	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Autorka ve své práci vykazuje dobré porozumění prezentovaných pojmů a její práce se zdroji je na dobré úrovni. Hojně pracuje se zdroji domácí i zahraniční literatury. Zdroje používá jak k teoretickému zpracování práce, tak k doložení svých znalostí a zkušeností.				

	<p>Na co bych však autorku ráda upozornila je to, že ve své práci nepoužívá přímé citace tam, kde zdroj citovala doslovně a kde by tedy převzatý text měl být zviditelněn buď uvozovkami, anebo, v případě textu nad 40 slov, odděleným odstavcem. U takto citovaného zdroje by mělo být uvedeno číslo zdrojové stránky.</p> <p>V některých případech, jako např. na str. 49-50, autorka vyjmenovává klíčové vlastnosti supervizora podle Howkinse a Shoheta (2004), kde se zmínění autoři inspirovali výčtem vlastností jinými autory (Gilbertem a Evansem). Ti však zmínění nebyli a číslo stránky také ne.</p> <p>Také bych ráda poukázala na to, že podle APA formátu se sice nemusí používat uvozovky u přeloženého textu, ale i tam je doporučeno uvést číslo stránky, když je text přeložen doslovně), protože čtenář má pak lepší příležitost citovaný text nalézt v originále.</p> <p>A poslední doporučení se týká odkazů k literatuře, na které se podílí více autorů. V případě 3 až 5 autorů se při první citaci uvedou příjmení všech pěti autorů a v následných odkazech na jejich práci již jen jméno prvního s latinskou zkratkou „et al.“. V případě 6 a více autorů se pak i v prvním odkaze na jejich práci uvádí pouze jméno prvního autora a zkratka et.al. Autorka například ve své práci odkazuje několikrát na studii, jejímiž tvůrci jsou D’Cruz, Gillingham & Melendez (2006) a zmiňuje pouze první autorku.</p> <p>Přes zmíněné připomínky však autorka dokazuje velmi dobré porozumění citovaných a parafrázovaných textů a dovede s nimi dobře pracovat. A to vnímám jako důležité a podstatné.</p>
<p>5. Hodnocení metodologického uchopení a jeho zdůvodnění, etické aspekty výzkumu</p>	<p>a) výborně</p> <p>b) velmi dobře</p> <p>c) dobře</p> <p>d) nevyhovující</p>
<p>Odůvodnění:</p>	<p>Metodologická část této práce plynule a logicky navazuje na část přehledovou. Autorka zaujímá konstruktivistický přístup, který v přehledové části práce blíže popisuje a pro zodpovězení výzkumné otázky si vybrala případovou studii a popisuje, že si příklady pro svou studii vybrala <i>“cíleně tak, aby pracovníci, kteří se studie zúčastní, byli reprezentanty zkoumaného jevu – reflexivní praxe“</i>.</p> <p>Stanovuje 3 kritéria výběru, které zahrnovaly kritérium <i>„pozitivní zkušenost s reflexivní praxí a její využívání ve vlastní práci“</i> (viz otázka k obhajobě). Jako nástroj pro sběr dat volí <i>„epizodický rozhovor.“</i> Uvědomuje si možnost zkrácení a „ošetřuje“ ji pomocí participativně-dialogické interpretace a <i>„průběžnou prací s daty v období mezi rozhovory.“</i></p> <p>Výzkumnou otázku zde dělí na dvě části. V první části se snaží odpovědět na otázku <i>„Jak pracovníci reflektují?“</i> a ve druhé <i>„Jaké mají k reflexi vnější zdroje a překážky?“</i> Pro každou otázku následně volí jiný způsob analýzy – holistický, pro otázku první a založený na segmentaci u otázky druhé. Svůj výběr podkládá literaturou.</p> <p>Navazuje částí týkající se etiky výzkumu. Zde autorka připomíná bezpečí a zmiňuje také reciprocitu, kde cituje Hendla (2005): <i>„Kvalitativní výzkum často znamená dlouhodobější vztah mezi výzkumníkem a respondentem. Výzkumník, který získá od respondenta velké množství údajů může mít pocit, že by měl recipročně reagovat ve prospěch respondenta například iniciovat změnu životních podmínek respondentů.“</i> A zde autorka navazuje slovy: <i>„V tomto ohledu je určitá reciprocita založena už v cíli této práce, kterým je kromě odpovědi na výzkumnou otázku také navrhnutí doporučení pro praxi. Jako výzkumník však nemohu zaručit, že výsledky mé práce budou mít dopad na situaci účastníků výzkumu.“</i> V této části vnímám rozpor mezi citací Hendla a autorčíným výkladem citace.</p> <p>Tento rozpor vnáším do druhé otázky k obhajobě. Objevuje se totiž i v další části – v limitech výzkumu, kde autorka opět cituje Hendla (2005): <i>„...případová studie [je] ve společenskovědním výzkumu podobná mikroskopu a její hodnota tkví v tom, jak dobře je zaostřena“</i>. Autorka dále pokračuje svými slovy: <i>„S touto charakteristikou však také souvisí dle mého názoru nejvýznamnější omezení toho výzkumu. Zaměřuji se na podrobné studium tří</i></p>

	<p><i>případů, tedy na velmi úzký výsek sociální reality, a výsledky výzkumu lze tudíž chápat pouze jako podrobně popsání vzorky, na základě kterých nelze v žádném případě aspirovat na jakákoli zobecnění. Toto omezení výzkumu se tedy vztahuje k interpretaci výsledků a jejich využitelnosti pro praxi“ (s. 65).</i></p> <p>Přesto pak v kapitole 8. autorka své výstupy hodnotí následovně: „<i>Vzhledem k tomu, že závěry v této práci byly formulovány na základě kvalitativní metodologie, jedná se o hypotézy“ (s. 89).</i> Tyto hypotézy pak formuluje do šesti doporučení pro praxi.</p> <p>Přes tento mnou vnímaný rozpor mezi zdrojovou literaturou a autorčinou interpretací však hodnotím její metodologické uchopení a zdůvodnění jako velmi dobré a oceňuji autorčinu citlivost pro etickou stránku výzkumu a k samotným respondentkám.</p>				
6. Hodnocení zpracování a interpretace výsledků výzkumu	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Hodnotím kladně autorčin citlivý přístup k respondentkám, tak jako pozornou interpretaci jejich odpovědí. Je zde patrný její solidní teoretická znalost zkoumaných jevů, kterou má zároveň ukotvenou díky své profesní zkušenosti a také svému osobnostním nastavení. S ohledem na výběr respondentů kladu sice otázku v 10. bodě tohoto formuláře, ale je to spíše otázka k zamyšlení, jaké další informace o zkoumaném jevu (obzvláště co se týká překážek) by mohly vyjít najevo, kdyby 3. kritérium zahrnovalo jakékoliv, tedy i negativní, postoje k reflexi. Nevnímám to však jako pochybení.</p> <p>Ráda bych také připojila poznámku k šesté kapitole <i>Shrnutí analytické části</i>, ve které se autorka rozhodla „<i>pro přehlednost</i>“ rozdělit výzkumnou otázku na tři dílčí otázky: <i>1) jakými způsoby pracovníci reflektují, 2) jaké vnější podmínky reflexi podporují a 3) jaké vnější podmínky reflexi brání.</i> Toto rozdělení vnímám jako velice dobré a určitě by bylo dobré se ho držet od začátku do konce práce.</p>				
7. Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Autorce se podařilo prostřednictvím případové studie získat solidní vhled do zkoumaného jevu a odpovědět si tak na všechny tři části své výzkumné otázky. Poznatky, které získala z rozhovorů, velice umně v diskusi skloubila s teoretickou základnou, kterou představila v předešlých částech své práce.</p>				
8. Hodnocení formální stránky práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>S ohledem na metodické pokyny UK splňuje předložená práce všechna formální doporučení. Rovněž délka práce a její grafická úprava jsou vyhovující. Jen bych upozornila na to, že se v práci objevuje značné množství překlepů, špatně umístěných čárek, chybějících či přebývajících slov a dalších podobných nedostatků, kterým by šlo předejít prostřednictvím korektury provedené jinou osobou (člověk své vlastní chyby často není schopen vidět, zvláště když se jedná o takto rozsáhlou práci).</p>				
9. Hodnocení přínosu práce pro praxi	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					

Odůvodnění:	<p>Autorčinu práci vnímám jako velice přínosnou pro praxi. Jak sama podotýká: „<i>Navzdory tomu, že se téma reflexe sociálních pracovníků a reflexivní praxe v odborné literatuře vyskytuje poměrně hojně, výzkumná šetření na toto téma teprve vznikají</i>“. Z mého pohledu autorka ve své práci prokázala solidní, holistické uchopení konceptu reflexe, které dokázala uplatnit i v empirické části výzkumu, kde si získala důvěru respondentek a z rozhovorů pak extrahovala pro praxi zajímavé poznatky, které mohou být také cenným podkladem pro další výzkumy.</p> <p>Nesouhlasím s tím, že uvedená doporučení pro praxi jsou v tomto podání hypotézami a domnívám se, že v jiné části zmíněný autorčin výrok lépe charakterizuje výstupy jejího výzkumu: „<i>Uvedení do praxe některých doporučení by mohlo mít formu například pilotního projektu s cílem ověřit jejich platnost a využitelnost v praxi sociálně právní ochrany dětí.</i>“</p>				
10. Otázky k obhajobě	<p>1) Když jste si vybírala respondenty pro svou případovou studii, uvedla jste, že: „<i>Třetím, klíčovým kritériem je pozitivní zkušenost s reflexivní praxí a její využívání ve vlastní práci</i>“. Zajímalo by mě, jaký byl důvod pro stanovení tohoto kritéria? Nepomohlo by naopak získat od respondentů s negativní zkušeností zase jiné informace a možná tak přijít ještě na další překážky, které mohou bránit využívání reflexe v praxi?</p> <p>2) V 8. kapitole <i>Doporučení pro praxi</i> uvádíte: „<i>Vzhledem k tomu, že závěry v této práci byly formulovány na základě kvalitativní metodologie, jedná se o hypotézy.</i>“ V této podobě však tato doporučení nesplňují kritéria hypotéz. Když byste měla formulovat hypotézy, jaké by bylo znění například 1. doporučení: „<i>Podpora využívání supervize jako prostoru pro reflexi</i>?“</p>				
11. Celkové zhodnocení práce	<table border="1"> <tr> <td>a) výborně</td> </tr> <tr> <td>b) velmi dobře</td> </tr> <tr> <td>c) dobře</td> </tr> <tr> <td>d) nevyhovující</td> </tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Celkově hodnotím práci jako výbornou. Téma práce vnímám jako velice zajímavé a aktuální a pro oblast (nejen) sociální práce velice relevantní. Práce se moc hezky četla, byla srozumitelná a informativní. Sama se zabývám reflexí v kontextu pomáhajících profesí, a tak i z tohoto důvodu pro mě byla tato práce obohacující a rozhovory a jejich analýza přínosná. Přeji hodně štěstí při obhajobě.</p>				

.....
podpis autora posouzení

Dne